

A liberalizmus két arca

2014 július 06. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Tulajdonképpen er?sen tünetérték? s egyben mulatságos, hogy manapság a liberalizmust egy jobboldali formációnak tartják, holott az ezt megelőz? id?kben a jobboldal emberei valóságos mumusként tekintettek rá, {...}

{...} felforgató és szétforgácsoló er?ként, ahogyan ma (ugyan azon liberálisok részér?l is) a marxizmust és a kommunizmust látják. Valójában, 1848-tól kezd?d?en a liberalizmus, a forradalmi nacionalizmus és az

antitradicionális szabadságvesztés ideológia úgy jelentek meg Európában, mint egymással szorosan összefüggő jelenségek, és mindig érdemes megvizsgálni a *Civiltá Católica* régi kiadásait, hogy meglássuk hogyan vélekedtek a liberalizmussal kapcsolatban abban a korban.

Írta: báró Julius Evola.

De most (egyrészt?) csak e körülmény rövid említésére fogunk szorítkozni, a liberalizmus eredetével kapcsolatosan. Köztudott, hogy a liberalizmus gyökereit Angliában kell keresnünk, és azt mondhatjuk, hogy a liberalizmus kezdetei feudalisztikusak és arisztokratikusak voltak: a helyi nemességre kell hivatkoznunk, amely büszke volt a privilégiumaira és a szabadságaira, amelyeket, a parlamenttől kezdve megpróbáltak a korona bármilyen követelésétől megóvni.

Ezek után, a polgárság felemelkedésével együtt, a liberalizmus a parlament whig szárnyában öltött testet, amely szemben állt a konzervatívokkal, a Toryk-kal. Azonban ki kell emelnünk, hogy egészen tegnapig ez a párt az „organikus ellenzék” szerepét játszotta, amely szigorúan fenntartotta a lojalitást az állam irányába, oly módon, hogy *His Majesty's most loyal opposition*-ról (?felsége leglojálisabb ellenzékéről?) beszélhettünk. Az ellenzék a kétpárti rendszerben egyszerre az ellensúly és a kontroll szerepét játszotta.

A baloldali ideológia hatása nem hatolt be a liberalizmusba, csak egy relatíve közeli időszakban, és nem összefüggés nélkül az első spanyol forradalommal, oly módon, hogy a liberálisok eredeti spanyol elnevezése *liberales* volt (és nem liberal, mint az angolban.) És itt vette kezdetét a hanyatlás. Azt kell mondanunk, hogy az korai angol liberalizmusnak arisztokratikus karaktere volt: gentleman-liberalizmus volt, egy osztály liberalizmusa. Nem olyan szabadságokban gondolkodtak, amelyeket bárki egyenként követelhetne magának. Manapság még mindig él Angliában a liberalizmusnak ez a józan és apolitikus aspektusa: a liberalizmus, nem mint egy politikai-szociális ideológia, hanem mint egy követelmény amely szerint, függetlenül a politikai rendszer formájától, az egyén a legnagyobb szabadságot élvezheti, elismerik a privát szféráját, a magánéletét, és ezek mentesek

maradnak egy küls? és kollektív er? benyomulásától. E néz?pont szerint ezek a princípiumok a liberalizmus elfogadható és pozitív aspektusai, amelyet el kell választanunk a demokráciától, mivel a demokráciában a szociális és kollektivistikus er? gy?zedelmeskedik az egyén szabadsága felett.

De most ismét az irányvonal egy megváltozásával találkozunk, egy általános és indiszkrinatív liberalizmussal, amely ideologikus formát vesz fel, az európai kontinensen pedig összeolvad az illuminista és a racionalista mozgalmakkal. Itt találkozhatunk el?ször az ember mítoszával aki, azért hogy szabad legyen, és hogy igazolja önmagát, el kell hogy vesse, és nem szabad ismerni többé az autoritás egyetlen formáját sem, csak a saját maga eszére szabad támaszkodnia, maga felett pedig csak bizonyos küls? megkötéseket ismerhet el, amelyeket a minimumra kell csökkenteni, mert ezek nélkül bármiféle társadalmi élet elképzelhetetlen volna. Ilyen körülmények között a liberalizmus a forradalom és az individualizmus szimbólumává vált (még egy lépés és elvezet az anarchia ideájához). Az els? elemet az individuumban, a szubjektumban vehetjük észre. És itt vezettek be két súlyos jelzőgölcösönt (*hipoteca*– angol megfelelője: *mortgage*), olyan értelemben, amelyet Croce „*a szabadság vallásának*” hívott, de amelyet mi sokkal szívesebben neveznénk a szabadság fetisizmusának.

Az els? arra vonatkozik, hogy az egyén „fejl?d?képes és felel?sségteljes”, ezért képes felismerni önmagában vagy létrehozni bármilyen értéket. A másik az, hogy az emberi szubjektumok együttese meghagyva a teljes szabadság állapotában, (*laissez faire, laissez aller*) csodálatos módon fejl?dhet egy szilárd és stabil rendé: ez által visszatérhetnek Leibniz teológiai koncepciójához, amelyet (a Gondviselés által) „*el?re elrendelt harmóniának*” neveztek, hogy egy hasonlatot használjunk, mintha az óra fogaskerekei közül mindegyik saját maga által m?ködne, és az óra, mint együttesük, mindig a pontos id?t mutatná. Gazdasági szinten, a liberalizmus célja a „liberizmus” vagy „piacgazdaság,” amelyet az individualizmusnak a gazdasági-termelési szinten való alkalmazásának nevezhetnénk, ezt egy hasonlóan optimista utópia befolyásolta egy olyan renddel kapcsolatban, ami önmagából születik, és képes rá, hogy valóban megvédelmezze a deklarált szabadságot (jól tudjuk, hogyan fog megs?nni a leggyengébb szabadsága egy kalózkodó és fékevesztett rendszerben, úgy ahogyan ez napjainkban is történik, nem csak az egyének közt, hanem a gazdag és a szegény nemzetek közt is). A kép amelyet a modern világ ma mutat számunkra, kegyetlen bizonyítéka az önkényességeknek amelyet az ilyen álláspontok mutatnak.

E ponthoz érve, levonhatunk néhány konklúziót. Az ideológiai liberalizmus a most említett fogalmak szerint magától értet?d?en inkompatibilis egy igazi jobboldali állammal. Ez nem fogadhatja el az individualista premisszát, sem az alapvet? elvetését mindenfajta felettes autoritásnak. Az individualista koncepciónak inorganikus karaktere van; lerombolja a szubjektum állított méltóságát, lényegében egy megfosztást hajt végre az egyenl?sít? és nivelláló premissza által. Így mivel a legutóbbi id?kben a liberalizmus semmit sem tett, hogy ellenálljon az univerzális demokrácia általános választójogának, ahol a szavazatok egyenl?sége az egyént egy egyszer? számmá teszi, egy komoly támadást hajt vége az egyén személyes és differenciált aspektusa ellen. Ezek után, a szabadság témájával kapcsolatosan elfelejtetik a lényegi különbségtevést a valamit?l való szabadság és a valamire irányuló (hogy úgy mondjuk, valaminek a megtevésére irányuló) szabadság között. Nagyon kevés érzéket mutatnak az els? szabadság, a küls? szabadság iránt, amikor nem mutatnak érdekl?dést az ideálok és a magasabb politikai célok iránt, hogy azok valódi jelent?ségre telessenek szert. Egy igazi állam alapkonceptiója, egy jobboldali államé „*organikus*” és nem individualista.

De a liberalizmus, amikor a pre-ideologikus és pre-illuminista hagyományára vonatkozik, arra korlátozódva, hogy a lehet? legnagyobb szabadságot biztosítsa az egyén privát szférájának, felvéve a harcot az oda történ? minden jogtalan vagy szükségtelen beavatkozással a közösségi vagy társadalmi hatalmak részér?l, az elnyomó és negatív értelemben vett „totalitárius” tendenciák akadályául szolgálhat, ha megvédi a helyi szabadságokat (jobb esetben szintén meg kellene védenie a köztés testületek ideáját, amelyek jogszer?en a helyi autonómiák megvédelmezéséért léteznek az állam csúcspontja és legalsó szintje között, megvalósítva a teljes korporativizmust), ha elismerne egy államot amely omnia potens, de nem omnia faciens (W. Heinrich), hogy úgy mondjuk, ha úgy m?ködne egy magasabb autoritás, amelynek nem kell mindenütt beavatkoznia, a „*liberális*” közrem?ködés sokkal pozitívabb lehetne. Különösen, ha figyelembe vesszük a mostani itáliai helyzetet, szintén pozitív lehetne a politikai szféra elválasztása az egyházitól, amelyet az ideologikus liberalizmus védelmezett, de csak akkor, ha ez nem jelentené az el?z? materialisztikus szekularizációját. Azonban itt egy leküzdhetetlen akadályba ütközünk, mégpedig abba, hogy a liberalizmus fóbiaszer?en retteg mindent?l, amelyet magasabb állami és spirituális autoritásnak nevezhetünk, és egyfajta fetisizmust gyakorol az „jogállam” irányában: nevezetesen, az absztrakt jogok állama felé, mintha a jog a történelmen kívül is létezhett, és mintha a jog és az alkotmány megtollasodva az égb?l ereszkedett volna alá, és visszavonatatlan karakterrel rendelkezne.

Annak a helyzetnek a tükrében, amelybe ennek a demagógia és a tömegrendszer e pártokráciája vezetett, meg kellene vizsgálnunk a régi liberális (és demokratikus) tézist, amely szerint a pártok rendezetlen pluralizmusa a

valódi szabadság biztosítója volna. És a bármilyen áron és bármilyen módon való szabadsággal kapcsolatosan, például a kultúráéval kapcsolatosan, különösen manapság, szükséges bizonyos dolgokat világossá tennünk, hogyha nem szeretnénk egyre gyorsabban sodródni. Manapság nagyon jól látható, hogy a modern ember mely dolgokban válik végül „felmentett és felelősségteljes” (a liberalizmus és a progresszista demokrácia értelmében), hová jutott a „szabadságukkal” amely gyakran abban merült ki, hogy szisztematikusan ideológiai és kulturális bacilusokat terjeszt, melyek egy egész civilizáció felbomlását segítik elő.

De talán már elég hosszan beszéltünk erről és most le is zárnánk elemzésünket. Úgy véljük hogy e feljegyzésekben, habár rendkívül tömören, de kielégítően megvizsgáltunk, hogy jobboldali nézőpontból mi minden jót és rosszat jelenthet számunkra a liberalizmus.

Fordította: *Pető Zoltán*.

Eredeti megjelenés: *Il Borghese, 10 ottobre 1968*,

Illusztráció: *Liberalism Is A Disease*, Jon McNaughton festménye.

www.regnumportal.hu - A Flag Polgári Magazin partnere

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lajkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lajk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló